

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – LISTOPAD 2015

1. 11. ve 21.00 SEČ
15. 11. ve 20.00 SEČ
30. 11. v 19.00 SEČ

Platí na celém území ČR
Pozice planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

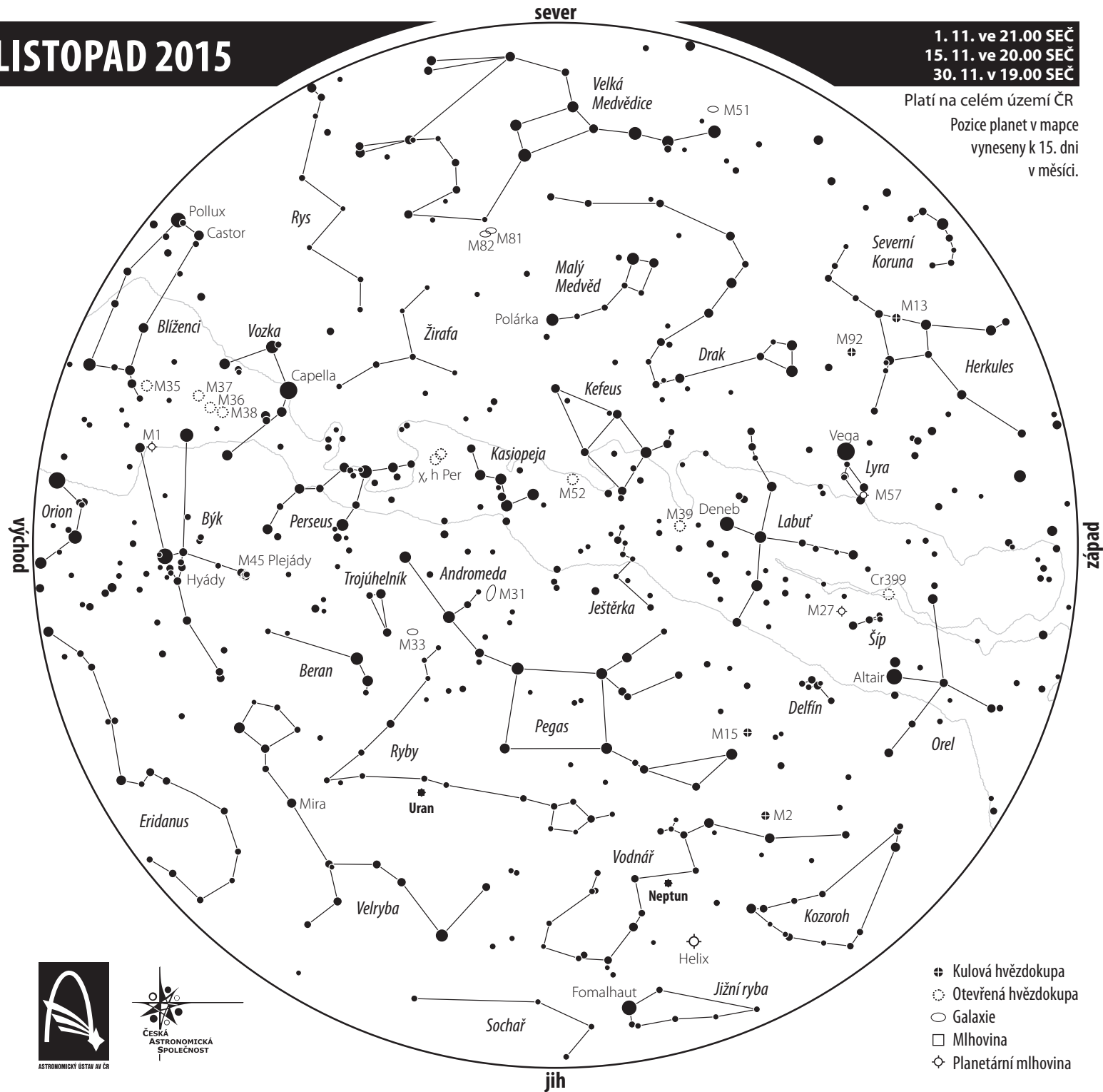
Merkur – začátkem měsíce nízko na ranní obloze
Venuše – na ranní obloze
Mars – na ranní obloze
Jupiter – na ranní obloze
Saturn – začátkem měsíce nízko na večerní obloze
Uran – většinu noci kromě jitra v souhvězdí Ryb
Neptun – v první polovině noci v souhvězdí Vodnáře

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

3. Konjunkce Venuše s Marsem na ranní obloze ($0,7^\circ$)
3. Měsíc v poslední čtvrti (12.24 UT)
5. Měsíc u hvězdy Regulus ve Lvu ($3,6^\circ$)
7. Planetka č. 39 Laetitia v opozici se Sluncem
7. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 405 721 km)
11. Měsíc v novu (17.47 UT)
15. Kometa C/2013 US10 Catalina prochází periheliem
17. Merkur v horní konjunkci se Sluncem
18. Maximum meteorického roje Leonid (max. 15 met./hod)
19. Měsíc v první čtvrti (6.28 UT)
20. Planetka č. 192 Nausikaa v opozici se Sluncem
22. Konjunkce Měsíce s Uranem ($1,6^\circ$)
23. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 362 817 km)
25. Měsíc v úplňku (22.44 UT)
29. Zákryt hvězdy 54-lambda Gem ($3,6^m$) Měsícem
29. Venuše u hvězdy Spica v Panně ($4,2^\circ$)
30. Saturn v konjunkci se Sluncem

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský čas (SEČ) = UT+1 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na www.astro.cz
a www.udalosti.astronomy.cz

- ☉ Kulová hvězdokupa
- ☼ Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ◇ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – LISTOPAD 2015

Na listopadové večerní obloze zcela absentují planety viditelné pouhým okem, pouze začátkem měsíce ještě můžeme na soumrakové obloze zahlédnout **Saturn**, ten se však rychle blíží ke Slunci, aby se po konjunkci 30. 11. také přesunul na ranní oblohu. Tam nalezneme **Venuši, Jupiter, Mars** a začátkem měsíce i **Merkur**. Ke trojici ranních planet se mezi 6.-8. listopadem připojí srpek Měsíce. **Uran** v Rybách je na obloze téměř celou noc kromě jitra, **Neptun** můžeme pozorovat ve Vodnáři v první polovině noci. V opozici se Sluncem jsou v listopadu také dvě **planetky** – Laetitia ve Velrybě (viz mapka) a Nausikaa v Perseovi. Obě budou s jasností okolo 9^m v dosahu větších triedrů či malých dalekohledů.

K zákrytu jasné hvězdy 54-lambda Gem (3,6^m) Měsícem dojde 29. 11. ráno kolem 6.25 SEČ, výstup bude pozorovatelný kolem 6.44 SEČ.

Déle než půl roku jsme mohli letos v malých dalekohledech sledovat nádhernou kometu C/2014 Q2 (Lovejoy), v lednu dokonce pouhým okem i na příměstské obloze. I když je stále v dosahu větších amatérských přístrojů, je na čase, aby ji vystřídala další krasavice **C/2013 US10 (Catalina)**. Tato nová kometa z Oortova oblaku, byla objevena již 31. 10. 2013 v rámci projektu Catalina Sky Survey jako těleso 18,6^m a dostala označení coby planetka 2013 US10. Po zjištění kometární aktivity bylo změněno na C/2013 US10 (Catalina). Kometa se doposud proménadovala na jižní obloze, ale své nejlepší představení si schovala pro nás, pozorovatele na severní polokouli. I když oproti původním odhadům maximální jasnosti trochu zaostala za očekáváním, přesto by měla být další kometou viditelnou i bez dalekohledu. Nedočkáví lovci mohou kometu zkusit vyhledávat kolem 20. listopadu na ranní obloze na rozhraní souhvězdí Vah a Panny nízkou nad JV obzorem. Na připojené mapce jsou pozice komety vyneseny po pěti dnech pro 6.00 SEČ. Lepší situace nastane v prosinci, kdy se kometa z Panny přesune ke konci měsíce do Pastýře, aby se na přelomu roku protáhla kolem nejjasnější hvězdy severní oblohy Arctura. Ale o tom zase až příště...

